

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет

«05» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНА В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ»**

Галузь знань	<u>С - соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</u>
Спеціальність	<u>СЗ – міжнародні відносини</u>
Освітня програма	<u>«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</u>
Факультет (ННІ)	<u>Гуманітарно-педагогічний факультет</u>
Розробники:	<u>Прушківська Е.В., професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, доктор економічних наук, професор</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«СХВАЛЕНО»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

на засіданні кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
протокол № 13 від «28» травня 2025 р.

_____ Інна САВИЦЬКА
«05» червня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Тетяна ВЛАСЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»
_____ Наталія КРАВЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНА В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ»**

Галузь знань	<u>С - соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</u>
Спеціальність	<u>СЗ – міжнародні відносини</u>
Освітня програма	<u>«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</u>
Факультет	<u>Гуманітарно-педагогічний факультет</u>
Розробники:	<u>Прушківська Е.В., професор кафедри виробничого та менеджменту, доктор економічних наук, професор</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Україна в системі сучасної світової політики»

(до 1000 друкованих знаків)

Освітня компонента «Україна в системі сучасної світової політики» охоплює дослідження ключових аспектів міжнародних відносин, у яких Україна взаємодіє з іншими державами та міжнародними організаціями. Вивчаються історичні передумови та сучасні пріоритети зовнішньої політики України: європейська та євроатлантична інтеграція, партнерство зі США, Китаєм, країнами Східної Європи. Особлива увага приділяється впливу глобальних викликів: війна, енергетична та продовольча безпека, міграція. У процесі навчання здобувачі розвивають *hard skills*: аналітичне мислення, роботу з міжнародними джерелами, політичний аналіз; та *soft skills*: критичне мислення, уміння аргументовано дискутувати, міжкультурну комунікацію, навички прийняття рішень у складних міжнародних умовах.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	СЗ – міжнародні відносини	
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год.	6
Практичні, семінарські заняття	15 год.	6
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	78 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти глибокого розуміння та компетенцій у сфері української зовнішньої політики, її місця та ролі в сучасній світовій політиці, а також розвитку навичок аналітичного мислення, опрацювання міжнародних джерел, підготовки зовнішньополітичних аналітичних матеріалів (hard skills), вміння працювати в міжкультурному середовищі, аргументовано комунікувати, приймати рішення в умовах складної міжнародної ситуації та вести фахові дискусії (soft skills).

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті;

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України;

СК11. Здатність брати участь у становленні та налагодженні державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, у контексті забезпечення національних інтересів України

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини;

ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку;

ПРН 16. Сприяти розвитку державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, що відповідає національним інтересам України.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6		8	9	10
Змістовий модуль 1. Україна в сучасній системі світових організацій									
Тема 1. Світовий політичний процес і міжнародні відносини України. Україна на політичній карті світу.	1,2	10	2	2	6	12	1	1	10
Тема 2. Місце України в сучасній світовій класифікації країн. Вплив глобалізації на розвиток національних економік.	3,4	12	2	2	8	11	-	1	10
Тема 3. Взаємозв'язки України з міжнародними організаціями. Особливості взаємовідносин України із: СОТ, ФАО, ООН.	5,6	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 4. Взаємовідносини України та НАТО. Напрями співпраці з НАТО в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України.	7, 8	12	2	2	8	11	1	-	10
Разом за змістовим модулем 1		46	8	8	30	46	3	3	40
Змістовий модуль 2. Місце України в аграрній політиці окремих держав світу									
Тема 5. Інтеграційний процес ЄС –Україна. Напрями співпраці в аграрній сфері	9,10	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 6. Взаємовідносини України з США та Китаєм.	11,12	12	2	2	8	11	-	1	10
Тема 7. Розвиток політичних стосунків України та Нових індустріальних країн.	13,14	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 8. Україна в сучасній світовій аграрній політиці	15	10	1	1	8	11	1	-	10
Разом за змістовим модулем 2		44	7	7	30	44	3	3	38
УСЬОГО ГОДИН		90	15	15	60	90	6	6	78

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль № 1. Україна в сучасній системі світових організацій		
1	Тема 1 Світовий політичний процес і міжнародні відносини України.	2
2	Тема 2. Місце України в сучасній світовій класифікації країн.	2
3	Тема 3. Взаємозв'язки України з міжнародними організаціями .	2
4	Тема 4. Взаємовідносини України та НАТО.	2
Змістовий модуль № 2. Місце України в аграрній політиці окремих держав світу		
8	Тема 5. Інтеграційний процес ЄС –Україна.	2
9	Тема 6. Взаємовідносини України з США та Китаєм	2
10	Тема 7. Розвиток політичних стосунків України та Нових індустріальних країн	2
11	Тема 8. Україна в сучасній світовій аграрній політиці	1
<i>Разом</i>		15

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Україна в сучасній системі світових організацій		
1	Тема 1. Світовий політичний процес і міжнародні відносини України. Україна у світовій системі міжнародних відносин: виклики та перспективи (написання есе на основі статистики, карти, позиції міжнародних експертів). <i>Кейс-дослідження.</i> Проаналізувати, як змінилася політична вага України на міжнародній арені після початку повномасштабної агресії РФ у 2022 р	2
2	Тема 2. Місце України в сучасній світовій класифікації країн. Формування порівняльної таблиці, в якій співвідноситься Україна з країнами світу за ключовими індикаторами міжнародної класифікації (за даними Світового банку, ООН, МВФ). Критерії: рівень доходів, Індекс людського розвитку, класифікація за системою North–South, членство в міжнародних організаціях.	2
3	Тема 3. Взаємозв'язки України з міжнародними організаціями. Аналітичний кейс-дослідження: "Україна та ООН / ЄС / НАТО (на вибір)". <i>Завдання:</i> Обрати одну з міжнародних організацій, членом або партнером якої є Україна (ООН, ЄС, НАТО, СОТ, МВФ, Світовий банк тощо) та підготувати аналітичну довідку (до 2 сторінок), в якій розкривається а) характер взаємодії України з організацією; б) основні досягнення й виклики у співпраці; в) вплив членства / партнерства на внутрішню політику та реформи в Україні.	2
4	Тема 4. Взаємовідносини України та НАТО. 1.Робота з документами: "НАТО–Україна: стратегічні документи після 2022 року". Завдання. Обрати один із ключових документів: а) спільна декларація НАТО–Україна (2023); б) вільнюське комюніке НАТО (2023); в) щорічна Національна програма під егідою Комісії Україна–НАТО. Підготувати аналітичну таблицю, в якій: визначити основні напрями співпраці (безпека, стандартизація, реформування оборони); навести конкретні ініціативи, запущені або підтримані Альянсом; змодельовати очікувані виклики та ризики на шляху до повноправного членства. 2. Рольова гра / симуляційне завдання: "НАТО–Україна 2025: сценарій	2

	повоєнної безпеки"	
Змістовний модуль 2. Місце України в аграрній політиці окремих держав світу		
5	Тема 5. Інтеграційний процес ЄС –Україна. 1.Написання аналітичного есе: «Історія та сучасний стан інтеграції України з ЄС» (проаналізувати ключові етапи інтеграції України з ЄС; оцінити вплив Угоди про асоціацію на економічний і політичний розвиток України; визначити основні виклики та перспективи подальшої інтеграції. 2.Групова дискусія: «Переваги та ризики інтеграції України до ЄС».	2
6	Тема 6. Взаємовідносини України з США та Китаєм. <i>Аналітичне порівняння.</i> Підготувати звіт (до 800 слів), у якому порівняти стратегічні інтереси України у відносинах із США та Китаєм (вказати ключові напрямки співпраці, виклики та потенційні ризики). <i>Кейс-дослідження.</i> Обрати один важливий міжнародний проект за участі України та США або Китаю (економічний, безпековий, технологічний). Проаналізувати його значення для України та обговорити.	2
7	Тема 7. Розвиток політичних стосунків України та Нових індустріальних країн. 1.Інтерпретація політичних подій. Проаналізувати один із останніх політичних візитів офіційних делегацій між Україною та NICs. Який вплив це мало на двосторонні відносини 2.Підготовка презентації з оглядом перспектив співпраці України з однією з NICs, враховуючи економічні та політичні фактори.	2
8	Тема 8. Україна в сучасній світовій аграрній політиці. 1. <i>Аналітичне дослідження.</i> Оцінити роль України як світового гравця на аграрному ринку. Проаналізувати основні виклики (екологія, безпека, торгівля) та можливості. 2. <i>Розробка рекомендацій та моделювання ситуації.</i> Окреслити пропозиції для уряду України щодо покращення позицій у світовій аграрній політиці, базуючись на дослідженнях та прикладах інших країн.	1
<i>Разом</i>		15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль № 1. Україна в сучасній системі світових організацій		
1	Тема 1. Світовий політичний процес і міжнародні відносини України	6
2	Тема 2. Місце України в сучасній світовій класифікації країн.	8
3	Тема 3. Взаємозв'язки України з міжнародними організаціями .	8
4	Тема 4. Взаємовідносини України та НАТО.	8
Самостійна робота модуль 1		30
Змістовий модуль № 2. Місце України в аграрній політиці окремих держав світу		
5	Тема 5. Інтеграційний процес ЄС –Україна.	8
6	Тема 6. Взаємовідносини України з США та Китаєм	8
7	Тема 7. Розвиток політичних стосунків України та Нових індустріальних країн	6
8	Тема 8. Україна в сучасній світовій аграрній політиці	8
Самостійна робота модуль 2		30

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Україна в сучасній системі світових організацій		
Лекція 1. Світовий політичний процес і міжнародні відносини України.	ПРН 2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини	-
Практична робота 1. Україна у світовій системі міжнародних відносин: виклики та перспективи (написання есе на основі статистики, карти, позиції міжнародних експертів). Кейс-дослідження. Проаналізувати, як змінилася політична вага України на міжнародній арені після початку повномасштабної агресії РФ у 2022 р	ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку	10
Лекція 2. Місце України в сучасній світовій класифікації країн.	ПРН 2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини	-
Практична робота 2. Формування порівняльної	ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати	10

таблиці, в якій співвідноситься Україна з країнами світу за ключовими індикаторами міжнародної класифікації (за даними Світового банку, ООН, МВФ). Критерії: рівень доходів, Індекс людського розвитку, класифікація за системою North–South, членство в міжнародних організаціях.	політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку ПРН 16. Сприяти розвитку державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, що відповідає національним інтересам України	
Лекція 3. Взаємозв'язки України з міжнародними організаціями .	ПРН 2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини	-
Практична робота 3. Аналітичний кейс-дослідження: "Україна та ООН / ЄС / НАТО (на вибір)". Завдання: Обрати одну з міжнародних організацій, членом або партнером якої є Україна (ООН, ЄС, НАТО, СОТ, МВФ, Світовий банк тощо) та підготувати аналітичну довідку (до 2 сторінок), в якій розкривається а) характер взаємодії України з організацією; б) основні досягнення й виклики у співпраці; в) вплив членства / партнерства на внутрішню політику та реформи в Україні	ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку	10
Лекція 4. Взаємовідносини України та НАТО	ПРН 2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини	-
Практична робота 4. 1.Робота з документами: "НАТО–Україна: стратегічні документи після 2022 року". Завдання. Обрати один із ключових документів: а) спільна декларація НАТО–Україна (2023); б) вільнюське комюніке НАТО (2023); в) щорічна Національна програма під егідою Комісії Україна–НАТО. Підготувати аналітичну таблицю, в якій: визначити основні напрями співпраці (безпека, стандартизація, реформування оборони); навести конкретні ініціативи, запущені або підтримані	ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку ПРН 16. Сприяти розвитку державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, що відповідає національним інтересам України	10

Альянсом; змодельовати очікувані виклики та ризики на шляху до повноправного членства. 2. Рольова гра / симуляційне завдання: "НАТО–Україна 2025: сценарій повоєнної безпеки"		
Самостійна робота 1.		30
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Місце України в аграрній політиці окремих держав світу		
Лекція 5. Інтеграційний процес ЄС –Україна.	ПРН 2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини	-
Практична робота 5. 1.Написання аналітичного есе: «Історія та сучасний стан інтеграції України з ЄС» (проаналізувати ключові етапи інтеграції України з ЄС; оцінити вплив Угоди про асоціацію на економічний і політичний розвиток України; визначити основні виклики та перспективи подальшої інтеграції. 2.Групова дискусія: «Переваги та ризики інтеграції України до ЄС».	ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку ПРН 16. Сприяти розвитку державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, що відповідає національним інтересам України	8
Лекція 6. Взаємовідносини України з США та Китаєм	ПРН 2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини	-
Практична робота 6. <i>Аналітичне порівняння.</i> Підготувати звіт (до 800 слів), у якому порівняти стратегічні інтереси України у відносинах із США та Китаєм (вказати ключові напрямки співпраці, виклики та потенційні ризики). <i>Кейс-дослідження.</i> Обрати один важливий міжнародний проект за участі України та США або Китаю (економічний, безпековий, технологічний). Проаналізувати його значення для України та обговорити.	ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку	12
Лекція 7. Розвиток політичних стосунків України та Нових індустріальних країн	ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку	-
Практична робота 7. 1.Інтерпретація політичних		10

подій. Проаналізувати один із останніх політичних візитів офіційних делегацій між Україною та NICs. Який вплив це мало на двосторонні відносини 2. Підготовка презентації з оглядом перспектив співпраці України з однією з NICs, враховуючи економічні та політичні фактори.	ПРН 16. Сприяти розвитку державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, що відповідає національним інтересам України	
Лекція 8. Україна в сучасній світовій аграрній політиці	ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку	-
Практична робота 8. 1. Аналітичне дослідження. Оцінити роль України як світового гравця на аграрному ринку. Проаналізувати основні виклики (екологія, безпека, торгівля) та можливості. 2. Розробка рекомендацій та моделювання ситуації. Окреслити пропозиції для уряду України щодо покращення позицій у світовій аграрній політиці, базуючись на дослідженнях та прикладах інших країн.	ПРН 16. Сприяти розвитку державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, що відповідає національним інтересам України	10
Самостійна робота 2.		30
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	(M1 + M2)/2 * 0,7 ≤ 70	
Екзамен	30	
Всього за курс	Навчальна робота + екзамен ≤ 100	
Курсовий проект/робота	-	-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності
---	---

	поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курсові роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курсові роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс «Україна в системі сучасної світової політики»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4754>

10. Рекомендовані джерела інформації

- Pilbeam, B., Haines, J., & Haaf, P. World Politics: International Relations and Globalisation in the 21st Century (3rd ed.). Los Angeles; London; New Delhi; Singapore; Washington, DC: SAGE Publications Ltd, 23 May 2023. 536 p.
- Baylis, J., Smith, S., & Owens, P. (Eds.) The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations (9th ed.). Oxford; New York: Oxford University Press, 2023. 623 p.
- Алексєєнко І.В. Глобальні проблеми міжнародних відносин та світової політики: безпековий вимір : підручник. Дніпро : ДДУВС, 2021. 164 с.
- Міжнародні відносини та світова політика: навчальний посібник / за заг. ред. О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.
- Дронов В. Ю. Міжнародні відносини та світова політика : навчальний посібник. Одеса : Фенікс, 2022. 132 с.
- Історія міжнародних відносин: підручник. / І.В. Алексєєнко, А.Х. Маргулов, І.А. Єремєєва, М.В. Несправа. Дніпро : ДДУВС, 2020. 228 с.
- Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М. Аграрна політика та земельні відносини: підручник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 307 с.
- Пунда Ю.В., Козинець І.П., Клименко В.С. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
- Мателешко Ю. П. Теорія міжнародних відносин : навч. посіб. Ужгород : Говерла, 2020. 156с.
- Термінологічний українсько-англійський-німецький словник-довідник економіста міжнародника: навчальний посібник / Е.В. Прушківська, І.О. Лазнева, О.А. Кулабнєва, К.В. Тарасенко, К.І. Антонюк, Г.В. Козицька, І.Я. Максименко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2025. 607 с.
- Аврамчук О. Мимовільні союзники. Польсько-українська співпраця у межах повоєнних Міжнародних конгресів історичних. <https://uamoderna.com/md/mimovilni-soyuzniki-polsko-ukrainska-spivpraczya-u-mezhax-mizhnarodni-x-kongresiv-istorichnix-nauk-1940-1960/>
- Грубінко, А. В. (2021). Роль Великої Британії у становленні зовнішньої і

- безпекової політики Європейського Союзу (1990–2019 РР.). Сторінки історії, (52).
<https://doi.org/10.20535/2307-5244.52.2021.236237>
- 13.Кравченко, Наталія Борисівна. Гібридна війна Росії проти України (1991-2021 рр.): монографія. Київ : НУБіП України, 2022. 157 с.
 - 14.Курко, М. Н. Світова політика: свідомість, спекуляція та антикорупція: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 177 с.
 - 15.Прушківська, Е.В. Особливості функціонування світового ринку зерна в умовах геополітичної нестабільності / Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2023. № 4. (84). С. 56-63 <https://doi.org/10.33271/ebdut/84.060>
 - 16.Прушківська, Е.В. Аналіз чинників економічної безпеки держави в умовах загострення глобальних конфліктів / Проблеми системного підходу в економіці, *збірник наукових праць*. 2023. Випуск 4 (93).
<https://doi.org/10.32782/2520-2200/2023-4-1>
 - 17.Top 25 Agricultural producing countries in the World. URL: <https://finance.yahoo.com/news/top-20-agricultural-producing-countries-151350776.html>
 - 18.Employment in agriculture – Country rankings. URL : https://www.theglobaleconomy.com/rankings/employment_in_agriculture/
 - 19.Україна четвертий рік поспіль оновила рекорд аграрного експорту. URL :<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3392268-ukraina-cetvertij-rik-pospil-onovilarekord-agrarnogo-eksportu.html>
 - 20.Навчально-інформаційний портал НУБіП України. URL: <http://elearn.nubip.edu.ua/>.
 - 21.Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
 - 22.Політичні відносини. URL : <https://usa.mfa.gov.ua/ukrayina-tassha/politichni-vidnosini-mizh-ukrayinoyu-ta-ssha>
 - 23.Політичні відносини між Україною та Китаєм. URL: <https://china.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/185-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-takitajem>
 - 24.Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
 - 25.Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL:<https://www.fao.org/home/en/>
 - 26.Міністерство економіки України. URL : <https://www.me.gov.ua/?lang=ukUA>
 - 27.Державна служба статистики України. URL www.ukrstat.gov.ua
 - 28.Національний інститут стратегічних досліджень. URL: www.niss.gov.ua
 - 29.Центр перспективних соціальних досліджень. URL: www.cpsr.org.ua